

INFORMACE O CIZÍCH ARMÁDÁCH

MOBILNÍ OBRANA PODLE AMERICKÝCH NÁZORŮ

Podle amerických názorů je obrana základní druh boje, který je veden s cílem získat čas nezbytný k vytvoření výhodných podmínek pro přechod k útoku nebo uspořít síly a prostředky na jednom směru, aby mohla být vytvořena převaha sil a prostředků k vedení útočné činnosti na jiném směru.

Obrana může být předem plánovaná nebo vynucená. Organisuje se v dotyku i mimo dotyk s nepřítelem. Plánovaný přechod do obrany je účelné uskutečnit, je-li výhodné způsobit nepříteli nejdříve ztráty ze zaujatých obranných postavení a poté rozhodným protiúderem získat boj.

Vynucený přechod do obrany se uskutečňuje při převaze sil a prostředků nepřítele.

Úkol odrazit útok nepřítele a zničit jeho úderné uskupení plnila t. zv. posíční obrana.

Za použití nových druhů zbraní neodpovídá posíční obrana podle názorů amerických vojenských theoretiků současným požadavkům. Nevyužívá zejména pohyblivosti, manévrovací schopnosti a aktivní bojové činnosti vojsk a vede ke ztrátě iniciativy. Rovnoměrnost rozložení sil a prostředků po celé frontě nedovoluje soustředit potřebné síly na směr hlavního úderu nepřítele. Pasivnost posíční obrany vede také ke snížení útočného ducha vojsk.

Nedostatků posíční obrany má odstranit t. zv. mobilní obrana.

Hlavní rozdíl mezi oběma základními druhy obrany je v uspořádání bojové sestavy vojsk a ve způsobu vedení obranného boje.

V posíční obraně se větší část sil a prostředků rozmisťuje v takticky důležitých prostorech s úkolem úpornou obranou udržet zaujatá postavení.

Druhých sledů (záloh) se používá k vytvoření hloubky obrany a k zadržení proniknuvšího protivníka.

V mobilní obraně je větší část sil v sestavě pohyblivé protiztečné (protiúderné) skupiny, jejímž úkolem je provést úder s cílem zničit nepřítele v prostoru výhodném pro obránce. Menší část sil je na předpusnutém obranném postavení.

Volba druhu obrany je závislá především na úkolu, na rázu terénu, na silách a prostředcích a na vzdušné situaci.

Posíční obrana se organizuje v podmínkách, kdy úkol vyžaduje udržet určené prostory úpornou obranou, ráz terénu nebo vzdušná převaha útočníka nedovoluje volnost manévru, velitel disponuje útvarů a svazky s omezenou pohyblivostí, je dostatek času na přípravu a vybudování obranných postavení a konečně, jsou-li k dispozici dostatečné zálohy.

Mobilní obrana se organizuje v případech, kdy úkol předvídá rozdrčení nepřítele v hloubce, terén a vzdušná situace dovolují volnost manévru, vojska obránce jsou pohyblivější než vojska útočníka, dále

při nedostatku času k přípravě a vybudování obranných postavení, při omezenosti záloh vyššího velitele a disponuje-li nepřítel zbraněmi hromadného ničení.

Mobilní obrana se organizuje a vede často současně s obranou posíční. Svazky v sestavě vyššího svazku a sousední svazky mohou vést současně oba druhy obrany. Na příklad pěší divise v sestavě armádního sboru může vést posíční obranu v době, kdy armádní sbor jako celek vede mobilní obranu. Nebo naopak, vede-li armádní sbor posíční obranu, jedna z divisí vede obranu mobilní.

K vedení mobilní obrany jsou nejvhodnější obrněné svazky vzhledem k možnosti plného využití jejich pohyblivosti, palebné a úderné síly. Jejich nejúčelnější využití je v sestavě protiztečných (protiúderných) skupin. Nejčastěji povedou obrněné svazky mobilní obranu v průběhu útočné operace.

Šířka a hloubka obranných pásem má zabezpečit provedení manévru po frontě i v hloubce obrany. Šířka pásma obrany pěší divise, která v posíční obraně činí 12 až 25 km, může být v mobilní obraně stejná nebo i větší.

Hlavní pásmo v mobilní obraně nemá přesně stanovená obranná postavení (praporů prvního sledu, plukovních a divisních záloh). Skládá se z předsunutého obranného postavení a z prostorů rozmístění záloh, které tvoří pohyblivou protiztečnou (protiúdernou) skupinu. Kdežto v posíční obraně zhruba dvě třetiny sil tvoří první sled a jedna třetina druhý sled a zálohy, v mobilní obraně se naopak většina sil a prostředků vyčleňuje do sestavy protiztečné (protiúderné) skupiny a jen menší síly se rozmísťují v předsunutém obranném postavení. Jejich úkolem je upozornit hlavní síly na zahájení útoku, zjistit směr hlavního úderu, klamat útočnicka, přinutit ho k vedení útoku na směru výhodném pro obránce, zdržovat, po případě zastavit jeho postup, a tak vytvářet výhodné podmínky pro rozdrčení jeho hlavního uskupení.

Na předsunutém obranném postavení i v hloubce obranného pásma se budují uzly odporu, opěrné body a pozorovací stanoviště, záměnné a klamně opěrné body, ženíjní a chemické zátarasy.

Uzly odporu se budují ke kruhové obraně s cílem udržet ty prostory, které jsou důležité v plánu manévru protiztečné (protiúderné) skupiny, především na bocích předpokládaného průlomu. Mají zabránit rozšíření průlomu do stran, zajistit výhodné čáry rozvinutí protiztečné (protiúderné) skupiny a nedopustit, aby se jich zmocnil útočník.

Uzel odporu obvykle brání zesílený pěší pluk (nebo jemu odpovídající jednotka, na př. bojové skupení). Jednotka menší než pluk nemůže zabezpečit obranu uzlu odporu, neboť jeho velikost má zabezpečit možnost zásobování vzdušnou cestou a možnost přistání lehkých letounů a vrtulníků k odsunu raněných.

Opěrné body se budují na důležitých směrech a možných přístupech a mohou být bráněny zesílenou pěší rotou, někdy i zesíleným pěším praporem. Opěrné body nemusí být ve vzájemném palebném styku.

Značné mezery jsou střeženy stálým pozorováním, umisťováním malých jednotek a přehrazovány palbou a zátarasy.

Pozorovací stanoviště se zřizují před frontou opěrných bodů a uzlů

odporu a v mezerách mezi nimi. Obsazují je pozorovatelé od jednotek a útvarů umístěných v opěrných bodech a uzlech odporu.

Do sestavy protiztečné (protiúderné) skupiny se včleňují všechny síly a prostředky, jichž není nutné nebo účelné použít na předsunutém obranném postavení. Útvary a svazky skupiny se rozmisťují v jednom nebo více prostorech. Rozptylují se podle šířky pásma obrany, rázu terénu, předpokládaného plánu činnosti a možností protivníka, zejména v použití letectva, atomových zbraní a jiných prostředků hromadného ničení.

Palebná postavení dělostřelectva se budují v uzlech odporu, v hloubce za předsunutým obranným postavením a v prostorech rozmístění protiztečné (protiúderné) skupiny. V mobilní obraně nabývá důležitosti zabezpečení obrany palebných postavení dělostřelectva před ztečí pěchoty a tanků a jednotek, které mohou proniknout mezerami.

Při plánování protitankové obrany se kromě využití protitankových prostředků, ženijních zátarasů a zásahů letectva počítá i s možností použití atomových zbraní k úderům na tankové útvary a svazky protivníka. Značná část tanků je vyčleňována k odrazení tankových úderů do boků vytvořeného průlomu a k zesílení protitankové obrany v hloubce.

Protivzdušná obrana se organizuje s důrazem na ochranu hlavního uskupení sil obránce, t. j. protiztečné (protiúderné) skupiny, a k ochraně palebných postavení dělostřelectva.

Ženijní vybudování opěrných bodů, zejména uzlů odporu, má zabezpečit ochranu před účinky atomových zbraní a uchránit několikadenní zásoby střeliva a potravin. Důraz se klade na budování ženijních zátarasů, zejména minových polí, která mají přinutit útočníka k postupu do prostorů výhodných pro vedení obranného boje. Počítá se také s rozsáhlým využitím řízených minových polí, fugasů a chemických zátarasů, a to jak před předním okrajem předsunutého obranného postavení, tak i na bocích možného průlomu. Ráz ženijního vybudování v mobilní obraně a maskování nemá se v celku odlišovat od rázu ženijního vybudování posícní obrany v sousedních pásmech fronty, aby provedení mobilní obrany bylo pro nepřitele překvapením.

Útvary a jednotky v takticky důležitých uzlech odporu a opěrných bodech musí se úporně bránit i v situaci, kdy jiné jednotky plánovitě nebo pod tlakem ustupují na boky nebo do hloubky na ústupová postavení. Nutnost obrany na místě nastává zejména tehdy, když jednotka brání důležitý úsek zabezpečující prostor rozmístění protiztečné (protiúderné) skupiny, hlavní uskupení dělostřelectva nebo prostor, jehož ztráta by měla v zápětí rozrušení systému obrany.

Při plánovitém nebo vynuceném ústupu vedou jednotky boj na zdrženou. Ústupová postavení se připravují tak, aby jednotkám napomáhala přinutit útočníka k postupu na směrech výhodných pro obránce a vtažovala jeho hlavní síly do »pytle«.

Úspěšné provedení protizteče (protiúderu), rozhodujícího prvku mobilní obrany, se zabezpečuje plánováním a přípravou několika variant. Hlavní doba jejího provedení je v situaci, kdy vojska útočníka nejsou schopna pokračovat v průlomu bez zasazení druhých sledů (větších záloh) a nestačila se dosud upevnit. Před zahájením protizteče (protiúderu) provádí se atomová, dělostřelecká a letecká příprava. Protizteč (proti-

úder) je vedena do boku (boků) nebo týlu protivníka a podporována vším dělostřelectvem a letectvem.

Dovoluje-li to situace, účastní se protizteče (protiúderu) vojska bránící se v uzlech odporu a v opěrných bodech. Vedou údery na kořen vlonu protivníka s cílem obklíčit ho a zničit.

Noc ztěžuje vedení mobilní obrany. Má nepříznivý vliv na množství, přesnost a včasnost zpráv, na organizaci a provedení protizteče (protiúderu) a na úspěšné využití podpůrných prostředků, zejména dělostřelectva a letectva. Uspadňuje provedení manévru a dosažení překvapivého provedení protizteče (protiúderu). Ke snížení nepříznivých vlivů v noci používá se v široké míře osvětlovacích prostředků všech druhů a přístrojů k nočnímu vidění.

Podle amerických názorů zabezpečuje mobilní obrana možnost nejen odrazit útok a rozdrtit sílu útočníka v průběhu vedení obranného boje (operace), ale i provést silné protiúderu na hlavní uskupení sil útočníka ještě ve výchozím položení k útoku. Jejich provedení je nejúčelnější v době atomové, dělostřelecké a letecké protipřípravy. Úspěšné provedení protiúder může vytvořit výhodné podmínky pro přechod do útoku.